

Sygn. akt III A Ua 612/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2018 r.

**Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący: SSA Robert Kuczyński

Sędziowie: SSA Monika Kiwiorska-Pajak (spr.)

SSA Irena Różańska-Dorosz

Protokolant: Robert Purchalak

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2018 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku J. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Warszawie Oddział Regionalny we W.

o wysokość emerytury rolniczej

na skutek apelacji J. S.

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 1 marca 2018 r. sygn. akt IX U 115/18

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 marca 2018 r., sygn. akt IX U 115/18, Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił odwołanie J. S. od decyzji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział we W. z dnia 30 listopada 2017 r.

Rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny sprawy:

J. S., ur. (...), ma przyznaną emeryturę rolniczą od dnia 01.02.2015 r. w kwocie 1.140,09 zł brutto, po waloryzacji od marca 2015 r. – 1.176,09 zł.

Decyzją z dnia 15.04.2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. przyznał wnioskodawcy emeryturę na podstawie art. 28 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 01.02.2015 r. w kwocie 667,52 zł.

Pismem z dnia 23.04.2015 r. organ rentowy KRUS poinformował Zakład Ubezpieczeń Społecznych, że na podstawie art. 33 ustawy o u.s.r. wnioskodawca nie ma prawa do zbiegu świadczeń, a jedynie prawo do świadczenia korzystniejszego lub wybranego. Świadczeniem korzystniejszym okazała się emerytura rolnicza wynosząca 1.176,09 zł.

W dniu 12.04.2016 r. wnioskodawca złożył wniosek o doliczenie do wysokości emerytury rolniczej pracy w okresach od 02.07.1980 r. do 14.06.1981 r. i od 13.02.1982 r. do 29.06.1983 r. podczas odbywania kary pozbawienia wolności, potwierdzonych zaświadczeniem o wykonywaniu pracy z dnia 12.12.2014 r. W dniu 16.05.2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. poinformował KRUS, że ww. okresy zatrudnienia zostały uwzględnione przy ustalaniu uprawnień do emerytury pracowniczej.

Decyzją z dnia 23.05.2016 r. KRUS odmówiła wnioskodawcy doliczenia powyższych okresów do wysokości emerytury rolniczej. W wyniku zaskarżenia przez wnioskodawcę ww. decyzji, Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 17.10.2016 r. uznał odwołanie wnioskodawcy za niezasadne. Podobnie złożoną przez wnioskodawcę apelację od wyroku Sądu Okręgowego, Sąd Apelacyjny w dniu 17.08.2017 r. oddalił, pozostawiając jednocześnie organowi rentowemu rozpoznanie wniosku o przyznanie wnioskodawcy świadczenia zbiegowego.

Wobec powyższego, w dniu 30.11.2017 r. KRUS wydał zaskarżoną decyzję odmawiającą wnioskodawcy prawa do zbiegu dwóch świadczeń.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd podkreślił, że stan faktyczny sprawy był bezsporny wnioskodawca, na mocy decyzji z dnia 19.02.2015 r. Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz z dnia 15.04.2015 r. ZUS-u we W. nabył odpowiednio prawo do emerytury rolniczej i emerytury pracowniczej. Decyzje te zostały wydane na wniosek ubezpieczonego i są prawomocne. Spór sprowadzał się jedynie do wykładni przepisów ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Sąd powołując treść art. 33 ust. 2, 2a ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, art. 95 ust. 1, art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że to od woli ubezpieczonego zależy, który system do uzyskania świadczenia emerytalnego wybierze, a wybór ten decyduje o dalszych konsekwencjach. Wnioskodawca spełnił ustawowe warunki do nabycia prawa do emerytury z dwóch systemów, tj. z systemu powszechnego (pracowniczego) ubezpieczenia społecznego i ubezpieczenia społecznego rolników. Od niego zależał wybór systemu, z jakiego będzie mu wypłacana emerytura. Skoro złożył wnioski o nabycie uprawnień emerytalnych i w ZUS-ie i w KRUS-ie, oba organy emerytalne zobligowane były do przyznania mu prawa do świadczeń emerytalnych, a do wnioskodawcy należała decyzja, z którego świadczenia chce korzystać.

Zbieg prawa do świadczeń rolniczych z prawem do emerytury lub renty z ubezpieczenia powszechnego oznacza konieczność wyboru świadczenia wyższego albo korzystniejszego. Dotyczy to rolników, którzy nabyli prawo do emerytury powszechnej w systemie zdefiniowanej składki, zatem osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r, a więc również wnioskodawcy. Wyboru nie musi dokonywać rolnik urodzony po 31 grudnia 1948 r., mający prawo do emerytury powszechnej na podstawie art. 24 (art. 24a) ustawy emerytalnej albo do emerytury w niższym wieku emerytalnym nabyte na podstawie art. 184 u.e.r. Emerytura ta może być łączona z prawem do emerytury rolniczej ustalonej tylko na podstawie okresów ubezpieczenia rolniczego.

W tym stanie rzeczy Sąd oddalił odwołanie wnioskodawcy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył wnioskodawca – J. S. zaskarżając wyrok w całości zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych poprzez uznanie za prawidłowe wstrzymanie przez ZUS wypłaty świadczenia emerytalnego. Wnioskodawca podniósł, że art. 33 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników ma zastosowanie, gdy ubezpieczony nabywa prawo do emerytury w obu systemach, co w jego przypadku nie ma miejsca, gdyż nie spełnia warunków do otrzymania emerytury z ZUS.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja wnioskodawcy jest nieuzasadniona.

Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne prawidłowo dokonane przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne oraz należycie umotywowaną ocenę prawną przedmiotu postępowania. Z tego też względu Sąd odwoławczy nie dostrzega potrzeby ponownego szczegółowego przytaczania zawartych w uzasadnieniu skarżonego wyroku argumentów.

Bezspornym w przedmiotowej sprawie pozostawało, że J. S. nabył prawo do emerytury rolniczej na mocy decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 19 lutego 2015 r. oraz do świadczenia emerytalnego z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 kwietnia 2015 r. na podstawie art. 28 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Powołany przepis przewiduje możliwość nabywania prawa do świadczenia emerytalnego dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r., które nie posiadają wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze co najmniej 25 lat - w przypadku mężczyzn. Osoby te mogą nabyć prawo do świadczenia emerytalnego, jeżeli osiągnęli co najmniej 65 rok życia, oraz posiadają okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze co najmniej 20 lat.

ZUS z uwagi na brak 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego dokonał zaliczenia pracy wykonywanej w czasie odbywania kary pozbawienia wolności, a to od 2 lipca 1980 r. do 14 czerwca 1981 r. oraz od 13 lutego 1982 do 29 czerwca 1983 r. Okresy te zatem, jak wskazano w wyroku tut. Sądu z dnia 17 sierpnia 2017 r., sygn. akt III A Ua 385/17, nie mogą być zaliczone przez KRUS, nie można bowiem dokonywać podwójnego zaliczenia w/w okresów jednocześnie przez ZUS oraz KRUS.

W wyniku doprecyzowania żądania przez J. S. dot. przyznania świadczenia zbiegowego, Sąd Apelacyjny w toku poprzednio toczącego się postępowania przekazał wniosek ubezpieczonego rolniczemu organowi rentowemu celem rozpoznania i w następstwie rozpoznania tego wniosku została wydana zaskarżona w niniejszej sprawie decyzja.

Spór na gruncie przedmiotowego postępowania sprowadzał się zatem jedynie do wykładni przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, w tym art. 33 ust. 2 powołanej ustawy.

Zgodnie z art. 96 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, w razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury lub renty z prawem do emerytury lub renty z ubezpieczenia społecznego rolników zasady pobierania świadczeń określają odrębne przepisy. Takie przepisy zawiera ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, a konkretnie art. 33 ust. 2, zgodnie z którym w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przysługującej na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z prawem do emerytury lub renty z innego ubezpieczenia społecznego uprawnionemu wypłaca się jedno wybrane przez niego świadczenie.

Z powyższego wynika, że wnioskodawcy jako uprawnionemu do dwóch świadczeń: emerytury z powszechnego systemu ubezpieczeń i emerytury rolniczej przysługuje prawo do wypłaty jednego z tych świadczeń, tj. wybranego przez wnioskodawcę. Zasadnie zatem w zaskarżonej decyzji z dnia 30 listopada 2017 r., Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił wnioskodawcy prawa do zbiegu dwóch świadczeń.

Uprawnienie do kumulatywnego świadczenia przewiduje przepis art. 33 ust. 2a u.s.r. stanowiący, że ust. 2 art. 33 nie stosuje się do osób uprawnionych jednocześnie do emerytury rolniczej oraz do emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ust. 1, art. 24a lub art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Regulacją prawną, która normuje warunki nabycia prawa do pobierania dwóch świadczeń jest przepis art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych. W myśl art. 42 ust. 1 ww. ustawy osobie urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., której przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ustalono prawo do emerytury rolniczej, z zaliczeniem okresów, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w art. 33, a która po dniu wejścia w życie ustawy osiągnie wiek, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b ustawy wymienionej w art. 37, i zgłosi wniosek o emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych określoną w art. 24 lub art. 184 ustawy wymienionej w

art. 37, przysługuje - w zależności od jej wyboru - emerytura rolnicza ustalona z zaliczeniem wskazanych okresów albo emerytura z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Powyższych przesłanek umożliwiających kumulatywną wypłatę świadczeń ubezpieczony nie spełnia, albowiem nie urodził po 31 grudnia 1948 r. oraz nie nabył prawa do świadczenia emerytalnego na podstawie 24 ust. 1, art. 24a lub art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale na podstawie art. 28. Dlatego też z uwagi na fakt, iż świadczenie z ZUS wynosi 667,52 zł, a tym samym jest ono mniej korzystne niż świadczenie przyznane przez KRUS, które wynosi 1.176,09 zł. podlegało ono zawieszeniu.

Biorąc pod uwagę powyższe apelacja wnioskodawcy podlegała oddaleniu jako bezzasadna, na podstawie art. 385 k.p.c.

SSA Irena Różańska-Dorosz SSA Robert Kuczyński SSA Monika Kiwiorska-Pająk